

Biroul permanent al Senatului
Bp 862 17.02.2014

AVIZ
referitor la propunerea legislativă privind statutul artistului

Analizând propunerea legislativă privind statutul artistului, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B862 din 06.02.2014,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă vizează statutul artistului, fiind necesară, potrivit Expunerii de motive, *„implicarea nemijlocită a statului în sprijinirea morală și materială a celor mai valoroși reprezentanți din domeniile de activitate artistică”*. În continuare, în documentul de motivare, se arată că propunerea *„constituie o măsură deosebit de semnificativă, demonstrând grija autorităților de promovare a personalităților autentice și de stimulare a creatorilor de valori la nivel național, prin sprijinirea financiară echitabilă a acestora”*.

Propunerea legislativă se înscrie în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată fiind Senatul, în conformitate cu prevederile art.75 alin.(1) din Legea fundamentală.

2. Analizat din perspectiva **dreptului Uniunii Europene**, demersul legislativ **nu constituie transpunerea unui act juridic european**, inițiatorii propunându-și să *creeze regimul juridic ce îi*

vizează pe artiștii interpreți sau executanți din diferite domenii, genuri, subgenuri și tipurile de interpretare sau de execuție artistică.

Cu privire la **dreptul european**, precizăm că, deși în tratatele europene constitutive nu se regăsesc menționate în mod expres reglementări privitoare la *proprietatea intelectuală sau a statutului artiștilor*, necesitatea păstrării echilibrului între **titularii de drepturi**, pe de o parte, și **beneficiarii utilizării operelor protejate**, pe de altă parte, a determinat adoptarea mai multor documente cu caracter juridic sau programatic, prin intermediul cărora au fost armonizate aspectele menite să întărească capacitatea statelor membre de a asigura o mai bună *protecție titularilor de drepturi intelectuale*, respectând în același timp și principiile impuse de *asigurarea liberei circulații a mărfurilor și a serviciilor în spațiul european*.

Importanța acestui domeniu, pentru buna organizare și funcționare a Pieței Interne a determinat, de altfel, și includerea drepturilor de proprietate intelectuală în **Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene (art.17)**, document al cărui **caracter juridic obligatoriu** a fost prevăzut expres în **art.6 din TUE** care stabilește faptul că aceasta are „*aceeași valoare juridică cu cea a tratatelor.*”

Din motive ce țin atât de extinderea Uniunii Europene, cât și de dezvoltarea de noi tehnici, tehnologii și servicii, instituțiile europene au fost nevoite, începând cu anul 1990, să acorde o importanță din ce în ce mai mare acestui domeniu, în vederea asigurării unei legislații armonizate, în principal, în ceea ce privește aspectele ce țin de recunoașterea **existenței drepturilor de autor** în componentele sale juridice cele mai importante (**obiectul protecției, durata, categorii de opere ș.a.**), lăsând la latitudinea legislațiilor statelor membre reglementarea anumitor aspecte ce țin de **exercitarea acestor drepturi**.

Pe planul legislației interne, fără a enumera directivele și regulamentele europene ce există în domeniul dreptului de autor, precizăm că, deși a fost adoptată în perioada preaderării României la UE, **Legea nr.8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe**, cu modificările și completările ulterioare, a preluat toate directivele europene în domeniul dreptului de autor existente la acea dată, iar ulterior, prin numeroasele operațiuni legislative de modificare și de

completare, a fost transpus și adaptat realității juridice naționale **acquis-ul european** în materie.

Din această perspectivă, în privința duratei protecției, semnalăm că norma propusă la art.8 alin.(1) - care stabilește o durată **nelimitată** -, contravine dispozițiilor art.3 alin.(1) din Directiva 2006/116/CE privind **durata de protecție** a dreptului de autor și a anumitor drepturi conexe, potrivit căruia drepturile artiștilor interpreți sau executanți expiră la **50 de ani** de la data executării.

Un alt aspect pe care îl semnalăm îl constituie raporturile dintre dreptul național și dreptul european prevăzute în textul propus pentru art.27, potrivit căruia *„Prezenta lege se completează cu prevederile legislative, cu directivele, cu recomandările și cu metodologiile aplicabile la nivel comunitar, dar numai adoptate și în concordanță cu specificul intern al României”*. Referitor la acest aspect, semnalăm că legislația românească transpune directivele Uniunii Europene și asigură cadrul normativ necesar punerii în aplicare a regulamentelor Uniunii Europene, desigur, adaptată fiind la specificul național, dar nu poate diferi, în ceea ce privește aspectele esențiale, de legislația europeană, așa cum rezultă din text. În acest sens, art.22 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dispune că soluțiile legislative preconizate trebuie să asigure compatibilitatea cu reglementările în materie ale Uniunii Europene.

Menționăm că atunci când un act normativ prevede că se completează cu un alt act normativ, aceasta înseamnă că respectivul act conține prevederi diferite față de actul cu care se completează și numai în măsura în care nu prevede (nu reglementează o situație dată), se aplică dispozițiile actului cu care se completează și care constituie dreptul comun în materie.

3. Prezenta propunere legislativă se dorește a fi o lege specială în raport cu Legea nr.8/1996, cu modificările și completările ulterioare. Caracterul special rezultă atât din întregul conținut al său, cât și din art.32, care prevede că legea sus-menționată se completează cu prevederile Legii privind statutul artistului.

Referitor la acest aspect, menționăm că, prin abogarea implicită dispusă la art.33, propunerea legislativă - care conține prevederi diferite de cele ale Legii nr.8/1996, cu modificările și completările ulterioare -, vine de fapt să modifice indirect o serie de prevederi din această lege.

Totodată, menționăm că, deși, într-adevăr, *specialia generalibus derogant* (legea specială derogă de la legea generală), în cazul de față derogarea (a se citi modificarea) nu are a opera, întrucât aceasta nu este posibilă decât de la dispozițiile legale cu caracter general. Or, în situația dată, propunerea legislativă conține prevederi derogatorii de la dispozițiile Legii nr.8/1996, cu modificările și completările ulterioare, dispoziții care vizează chiar artiștii interpreți sau executanți, aceștia reprezentând specia față de genul constituit de titularii drepturilor conexe.

4. Argumentarea elaborării prezentei propuneri legislative nu este corespunzătoare prevederilor art.31 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia instrumentul de prezentare și motivare trebuie să se refere la cerințele care reclamă intervenția normativă, impactul socio-economic, impactul financiar, impactul asupra sistemului juridic, consultările desfășurate în vederea elaborării proiectului de act normativ, activitățile de informare publică privind proiectul, precum și măsurile de implementare.

Inițiatorii, în Expunerea de motive, se rezumă la a invoca necesitatea valorizării și a remunerării echitabile a artiștilor interpreți sau executanți, în virtutea importanței deosebite pe care o are actul artistic pentru societate, fără a arăta de ce consideră că actualmente aceștia nu sunt apreciați și remunerați corespunzător.

Documentul de motivare nu precizează nici de ce este necesar mecanismul prevăzut în propunerea legislativă, de colectare și repartizare a drepturilor de către organismele de gestiune colectivă, inclusiv aplicația soft prevăzută în anexa 3.

Totodată, considerăm că ar fi trebuit motivată și interzicerea cesiunii drepturilor patrimoniale conexe dreptului de autor, prevăzută la art.9 din cadrul propunerii legislative.

5. Textul propunerii legislative este insuficient elaborat, creând dificultăți de interpretare și implicit de aplicare. Astfel, de pildă, la art.10 lit.b) (b.3), respectiv la art.26, se prevede că neîndeplinirea anumitor obligații, respectiv nerespectarea anumitor proceduri se sancționează, fără a indica dacă fapta în cauză constituie infracțiune sau contravenție.

Un alt exemplu îl constituie art.18 lit.b), care conține o contradicție în termeni, fiind de domeniul evidenței că notorietatea nu trebuie dovedită.

Totodată, pct.18.1 face vorbire despre plata unor cursuri fără ca anterior să se refere la cursurile respective.

6. Propunerea legislativă nu răspunde exigențelor tehnicii legislative nici în ceea ce privește structurarea conținutului său. Astfel, unele ipoteze juridice ar fi trebuit să se constituie în alineate distincte sau chiar în articole, nu în subdiviziuni ale alineatelor de felul celor de la art.10, 18, 19, 20 etc..

7. Cu privire la sistematizarea dispozițiilor propunerii legislative, precizăm că ar fi trebuit ca unele dintre acestea, cum ar fi art.10 lit.c) (c.1) sau art.18 pct.18.2, dat fiind caracterul lor tranzitoriu, să figureze în partea finală a propunerii legislative, alături de dispozițiile finale.

Având în vedere cele de mai sus, precum și faptul că prin reglementarea propusă s-ar ajunge la o atomizare (dispersare) a dispozițiilor legale referitoare la drepturile conexe dreptului de autor, fiind afectată unitatea de reglementare în domeniu, apreciem că propunerea legislativă nu poate fi promovată în forma prezentată. Eventual, unele schimbări legislative preconizate ar putea fi realizate prin intervenții asupra Legii nr.8/1996, cu modificările și completările ulterioare, temeinic motivate.

PRESEDINTE
dr. Dragoș ILESCU

București

Nr. 148/17.02.2014

L. nr. 8/1996

M. Of. nr. 60/26 mar. 1996

Lege privind dreptul de autor și drepturile conexe

modificări prin L. nr. 146/1997 M. Of. nr. 173/29 iul. 1997 abrogă art. 150 alin. (3)

Lege privind taxele judiciare de timbru

modificări prin O.G. nr. 124/2000 M. Of. nr. 427/2 sep. 2000 completarea cadrului juridic privind drepturile de autor și drepturile conexe

Ordonanță pentru completarea cadrului juridic privind dreptul de autor și drepturile conexe, prin adoptarea de măsuri pentru combaterea pirateriei în domeniile audio și video, precum și a programelor pentru calculator

aprobată cu modificări prin L. nr. 213/2002 M. Of. nr. 324/16 mai 2002

modificări prin O.U.G. nr. 9/2001 M. Of. nr. 35/19 ian. 2001 modifică subordonarea Oficiului Român pentru Drepturile de Autor

Ordonanță de urgență privind unele măsuri în domeniile culturii și artei, cultelor, cinematografilei și dreptului de autor

aprobată cu modificări prin L. nr. 574/2001 M. Of. nr. 685/30 oct. 2001

(4), art. 7 lit.g), art. 9 lit.a), art. 10 lit.e),
art. 11 alin.(2), art. 12, art. 13, art. 14,
art. 15, art. 16, art. 21, art. 25 alin.(1),
art. 26, art. 30, art. 33, art. 34, art. 38,
art. 40, art. 41 alin.(1), art. 43 alin.(1) și
(2), art. 44, art. 46, art. 47 alin.(1), (2),
(3) și (6), art. 48 alin.(1) și (2), art. 50,
art. 56 alin.(1) și (5), art. 58, art. 59
alin.(1), (2) și (3), art. 63, art. 64, art. 67
alin.(1) și (4), art. 70, art. 71, art. 73
partea introductivă și lit.a) și c),
art. 74, art. 75 alin.(1) partea
introductivă, art. 76, art. 77 alin.(1) și
(2), art. 78 partea introductivă, art. 79
lit.c), art. 80, art. 86 alin.(1), art. 88,
art. 89, art. 90, denumirea titlului II,
art. 92 alin.(2), art. 94, art. 97 alin.(2),
art. 98, art. 99, art. 100, art. 101,
art. 103, art. 104, art. 105, art. 107,
art. 108, art. 110, art. 112, art. 113,
art. 114, art. 115, art. 116, art. 118,
art. 119 alin.(1) și (2), art. 121, art. 123,
art. 125 alin.(1) și (2), art. 126, art. 127,
art. 129, art. 130, art. 131, art. 133,
art. 134 alin.(2), art. 135, art. 137 alin.
(2) și (3), art. 138, titlul cap.III al
titlului III, art. 139, art. 140, art. 141,
art. 143, art. 144, art. 145, art. 146
partea introductivă și lit.c) ale lit.B,
art. 146, părțile introductive ale lit.C
și D, art. 147, art. 148, art. 149 alin.(1)
și (3) ; introduce lit.j) la art. 7,
art. 14_1-14_5, art. 15_1 și art. 15_2,
cap.III_1 cu art. 106_1-106_4 ,
art. 106_5-106_6 după titlul cap.IV al
titlului II , art. 107_1, art. 107_2,
art. 111_1, art. 112_1, art. 113_1,
art. 113_2, art. 121_1, cap.VI al titlului
II cu art. 122_1-122_4,
art. 123_1-art. 123_4, art. 125_1,
art. 129_1, art. 131_1-131_4, art.
134_1, art. 138_1-138_4, secțiunea I
cu art. 138_5 și 138_6 după titlul
cap.III al titlului III, titlul secțiunii a
II-a după art. 138_6, art. 139_1-
art. 139_9, art. 143_1, art. 147_1 ;
abrogă art. 17, art. 18, art. 19, art. 20,
art. 29, art. 36, art. 93, art. 96 lit.d),
art. 109, art. 111, art. 120, art. 122,
art. 128, art. 132, art. 136, art. 137 alin.
(4), art. 142

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 123/2005 pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe

O.U.G. nr. 123/2005 și moașnica art. 1 alin.(2), art. 3 alin.(2), art. 4 alin.(2), art. 14, art. 14_4 alin.(3) și alin.(5), art. 14_5 lit.b) și c), art. 15 alin.(1), art. 15_1, art. 15_2, art. 21 alin.(1), (3), (4) și (5), art. 22, art. 23, art. 24 alin.(2), art. 25 alin.(2), art. 26 alin.(1), art. 33 alin.(1) lit.e) și alin.(2) lit.e), art. 34, art. 37 alin.(2), art. 38, art. 41 alin.(1), art. 46 alin.(3), art. 56 alin.(5), art. 57 alin.(2) și (3), art. 58 alin.(1), art. 59 alin.(3) și (4), art. 65 alin.(1), art. 73 lit.c) și alin.(2), art. 79 lit.a), art. 84 alin.(1), art. 87 alin.(2), art. 88 alin.(1), art. 98 lit.g) și alin.(2), art. 105 alin.(1) lit.a) și f), art. 106_3 alin.(1) lit.a), art. 107, art. 107_1, art. 113 lit.b), art. 118 alin.(1), art. 121 alin.(2), art. 122_2 alin.(2) lit.b), art. 122_3 alin.(1)-(5), art. 123_2 alin.(1) lit.b), art. 125_1 lit.c), art. 126 alin.(2), art. 127 alin.(1) lit.f), art. 129_1, art. 130 alin.(1) lit.c) și h), art. 131_1, art. 131_2 alin.(3), (4), (5) și (9), art. 133 alin.(1), (2) și (7), art. 134 alin.(2), art. 138 alin.(1) lit.j) și alin.(2), art. 138_4 alin.(1) și (2), art. 138_5 alin.(5), art. 138_7 alin.(2) și (3), art. 139 alin.(11) și (19), art. 139_2, art. 139_4, art. 139_6 alin.(1), (2) și (5), art. 139_7, art. 139_8, art. 139_9, art. 140 alin.(1), art. 141_1 alin.(1) și (2), art. 143, art. 145 alin.(2), art. 147, art. 150 alin.(2);
introduce lit.d) la art. 35, lit.g_1 la alin.(1) al art. 98, alin.(1_1) la art. 107_2, alin.(3) și (4) la art. 134, alin.(3) la art. 143_1;
abrogă lit.c) a alin.(1) al art. 107_2

9. admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 571/2010 M. Of. nr. 430/28 iun. 2010 art. 121 alin. (2) și art. 134 alin. (2) lit. g)
Decizia nr. 571 din 29 aprilie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 121 alin. (2) și ale art. 134 alin. (2) lit. g) din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe
9. modificări prin D.C.C. nr. 571/2010 M. Of. nr. 430/28 iun. 2010 suspendă pentru o perioadă de 45 zile prevederile art. 121 alin. (2) și ale art. 134 alin. (2) lit. g) termenul se împlinește la 11 august 2010 după care operează dispozițiile art. 147 din Constituție)
10. modificări prin L. nr. 202/2010 M. Of. nr. 714/26 oct. 2010 abrogă art. 145 alin. (3)
Lege privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor
Notă: v. Decizia Î.C.C.J. nr. 12/2012 - M. Of. nr. 735/31 oct. 2012 (art. XXIV alin. (1)-(3));
11. modificări prin L. nr. 71/2011 M. Of. nr. 409/10 iun. 2011 modifică, la data de 1 oct. 2011, art. 88, art. 89
Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil

referirile la "societatea civilă fără personalitate juridică" se consideră a fi făcute la "societatea simplă"; b) referirile la "societatea civilă cu personalitate juridică" se consideră a fi făcute la "societatea cu personalitate juridică"; c) referirile la "societatea civilă profesională" se consideră a fi făcute la "societatea profesională, cu sau fără personalitate juridică", după caz; în toate actele normative în vigoare, expresiile "acte de comerț", respectiv "fapte de comerț" se înlocuiesc cu expresia "activități de producție, comerț sau prestări de servicii"; în cuprinsul actelor normative în vigoare, sintagmele "persoane juridice fără/cu scop patrimonial", "fără scop patrimonial" și "cu scop patrimonial" se înlocuiesc cu sintagmele "persoane juridice fără/cu scop lucrativ", "fără scop lucrativ" și, respectiv, "cu scop lucrativ"; la data intrării în vigoare a Codului civil, termenii și expresiile din legislația civilă și comercială în vigoare se înlocuiesc cu termenii și expresiile corespondente din Codul civil; abrogă la data de 1 oct. 2011 Codul civil Carol al II-lea, republicat în Monitorul Oficial nr. 206 din 6 septembrie 1940, cu modificările ulterioare și Codul comercial Carol al II-lea, republicat în Monitorul Oficial nr. 194 din 23 august 1940, cu modificările și completările ulterioare; Până la intrarea în vigoare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, referirea din cuprinsul Codului civil la hotărârea definitivă se va înțelege ca fiind făcută la hotărârea irevocabilă.

1. modificări prin O.U.G. nr. 71/2011 M. Of. nr. 637/6 sep. 2011 *abrogă art. 137 alin. (5) și (6)*
- Ordonanță de urgență pentru modificarea unor acte normative în vederea eliminării prevederilor referitoare la acordarea de stimulente pentru personalul din sectorul bugetar
- aprobată prin L. nr. 17/2012 M. Of. nr. 20/10 ian. 2012
3. modificări prin L. nr. 76/2012 M. Of. nr. 365/30 mai 2012 *modifică, la 1 septembrie 2012, art. 139*
- Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă
- Notă: v. În cuprinsul celorlalte acte normative în vigoare, sintagma "puterea de lucru judecat/puterea lucrului judecat" se înlocuiește cu sintagma "autoritatea de lucru judecat/autoritatea lucrului judecat"; Ori de câte ori prin legi și prin alte acte normative se face trimitere la Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale ori la "societatea comercială/societățile comerciale", după caz, trimiterea se consideră a fi făcută la Legea societăților nr. 31/1990 ori, după caz, la societatea/societățile reglementată/reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare".
4. modificări prin O. U. G. nr. 44/2012 M. Of. nr. 606/23 aug. 2012 *prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 1 februarie 2013*
- Ordonanță de urgență privind modificarea art. 81 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă
- aprobată prin L. nr. 206/2012 M. Of. nr. 762/13 nov. 2012
5. modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012 *la data de 1 februarie 2014, modifică art. 139_4, art. 139_6, art. 139_8, art. 139_9, art. 140, art. 141, art. 141_1, art. 143 alin. (2), art. 143_1 alin. (3); introduce lit. f) la art. 139_2; abrogă art. 139_7*
- Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal
6. modificări prin O.U.G. nr. 4/2013 M. Of. nr. 68/31 ian. 2013 *prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 15 februarie 2013*
- Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe
- aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 214/2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013
17. modificări prin L. nr. 214/2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013 *aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 4/2013*
- Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe

Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale

*alin. (1) lit. k), art. 139 alin. (6) și (12);
abrogă art. 145*